

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 5 grudnia 2023 r.

WIN-IV.431.6.2023

**Szanowna Pani
Marzenna Supranowicz
Starosta Węgorzewski**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Starostwie Powiatowym w Węgorzewie, 11-600 Węgorzewo, ul. 3 Maja 17 B, NIP: 845-18-62-015, REGON: 519634591.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

1. Pani **Marzenna Supranowicz** - Starosta, powołana na stanowisko w dniu 22.11.2018 r. (kierownik jednostki kontrolowanej).
2. Pani **Alicja Józefowicz** - Naczelnik Wydziału Geodezji i Nieruchomości, Geodeta Powiatowy zatrudniona na podstawie umowy o pracę od dnia 01.01.2002 r.,
3. Pan **Marek Myka** – Naczelnik Wydziału Środowiska, Budownictwa i Inwestycji zatrudniony na podstawie umowy o pracę od dnia 01.09.2017 r.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Infrastruktury i Nieruchomości Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- Anna Krajewska - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 39/2022 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przewodnicząca zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr **FK-IV.0030.870.2023** z dnia 11 października 2023 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego (akta kontroli, str. 1-2)
- Ewa Bonusiak - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 20/2022 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,

członek zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr **FK-IV.0030.869.2023** z dnia 11 października 2023 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego (akta kontroli, str. 3-4).

Termin kontroli: 17 października 2023 roku. Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 3/2023.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena prawidłowości wydawania przez Starostę decyzji w zakresie wyłączenia z produkcji użytków rolnych, zapobiegania degradacji gruntów, rekultywacji i zagospodarowania gruntów rolnych, prawidłowości sporządzania sprawozdań RRW-11 i RRW-12,
- okres objęty kontrolą: 2022 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190), w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2409 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W 2022 r. do Starosty Węgorzewskiego wpłynęło 86 wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, z czego wydano:

- 7 decyzji o wyłączeniu z produkcji użytków rolnych, w których naliczono należności i opłaty roczne;
- 1 decyzję umarzającą postępowanie ze względu na brak konieczności wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej lub leśnej na cele budownictwa mieszkaniowego;
- 2 decyzje dotyczące wyłączenia gruntów o powierzchni do 0,05 ha pod budowę domów jednorodzinnych, więc zgodnie z art. 12 a ustawy nie naliczono należności i opłat rocznych.

Ponadto Starosta Węgorzewski w 2022 r. wydał 9 zaświadczeń stwierdzających brak konieczności wyłączenia gruntów z produkcji rolnej.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że w przypadku 67 spraw dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej osoby zainteresowane nie złożyły wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej. Jednakże, uznać można, iż w powyższych sprawach Starosta prowadził postępowania administracyjne na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.), które nie zakończyły się rozstrzygnięciem. Fakt braku konieczności wyłączenia gruntów z produkcji rolnej został udokumentowany jedynie za pomocą stosownej pieczętki umieszczonej na projekcie budowlanym, w części projekt zagospodarowania.

Kontrolujący stwierdzają, że co do zasady w przypadku złożenia wniosku przez zainteresowanego, powinna zostać wydana przez Starostę decyzja o umorzeniu postępowania, na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. k.p.a. Natomiast, jeśli już z samego wniosku wynikałoby, że nie jest konieczne wydanie decyzji o wyłączeniu gruntów z produkcji rolniczej (np. we wniosku wskazane są dane na to, że nie ma konieczności uzyskania decyzji zezwalającej na wyłączenie) wówczas Starosta powinien wydać postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania administracyjnego na podstawie art. 61a k.p.a. Ponadto, w takim przypadku Starosta może również załatwić sprawę poprzez wydanie zaświadczenia stwierdzającego brak konieczności wyłączenia gruntu z produkcji rolnej na podstawie art. 217 k.p.a.

Brak stosownych decyzji, tj. decyzji o umorzeniu postępowania, postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania administracyjnego bądź wydania stosownego zaświadczenia, potwierdzającego określone fakty lub stan prawny stanowi **nieprawidłowość** spowodowaną nieprzestrzeganiem przepisów art. 61 a, 105 § 1 i 217 k.p.a. Odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość jest Pani Alicja Józefowicz, Naczelnik Wydziału Geodezji i Nieruchomości, Geodeta Powiatowy.

W kontrolowanym okresie Starosta prawidłowo naliczył należności z tytułu trwałego wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej we wszystkich 7 decyzjach.

Ponadto w 3 decyzjach, spośród 7, w których naliczono opłaty, Starosta ustalił należność z tytułu wyłączenia na podstawie operatu szacunkowego. W przypadku 4 decyzji Starosta przyjął wartość wyłączonego gruntu na podstawie aktu notarialnego. Zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy, należność za wyłączenie gruntów z produkcji pomniejsza się o wartość gruntu, ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w obrocie gruntami, w dniu faktycznego wyłączenia tego gruntu z produkcji.

Co do zasady ustalenie wartości gruntu należy do tego rodzaju okoliczności, które wymagają posiadania wiadomości specjalnych i powinny być stwierdzane przez biegłego.

Zgodnie z art. 84 ustawy k.p.a, gdy w sprawie są wymagane wiadomości specjalne, organ administracji powołuje biegłego lub biegłych. Wartość nieruchomości powinien określić rzeczoznawca majątkowy, kierując się wskazaniem zawartymi w dziale IV ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.). Konieczność wyceny nieruchomości przez rzeczoznawcę majątkowego była wielokrotnie podnoszona przez sądy administracyjne (WSA w Warszawie wyrok z 4.11.2011 r., IV SA/Wa1328/11, WSA Gdańsk wyrok z 06.09.2017 r., II SA/Gd 376/11, WSA Poznań wyrok z 19.08.2015 r., IV SA/Po 201/15).

Przyjęcie za podstawę do pomniejszenia wartości gruntu aktu notarialnego, stanowi **nieprawidłowość**, co ma wpływ na błędne naliczenie należności za wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej. Przyczyną tego stanu jest nieprzestrzeganie przepisu art. 12 ust. 6 ustawy. Odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość jest Pani Alicja Józefowicz – Naczelnik Wydziału Geodezji i Nieruchomości, Geodeta Powiatowy.

Do Starosty Węgorzewskiego w kontrolowanym okresie nie wpłynął żaden wniosek w sprawie ustalenia kierunku rekultywacji gruntu oraz o uznanie rekultywacji za zakończoną.

Z analizy przedłożonych dokumentów wynika, że w 2022 r. na terenie powiatu węgorzewskiego obowiązywało 5 koncesji, z czego:

- 2 koncesje udzielone przez Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego;
- 3 koncesje na wydobywanie kopalin, udzielone przez Starostę Węgorzewskiego.

Na podstawie analizy dokumentów, kontrolerzy stwierdzili, że 2 zobowiązanych, którzy mają ustalony kierunek rekultywacji, było zobowiązanych do zawiadomienia Starosty, w terminie do dnia 28 lutego każdego roku o powstałych zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji, zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy. Jeden zobowiązany przedłożył Staroście w ww. terminie informację o powstałych zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji. Natomiast drugi zobowiązany nie przedłożył Staroście informacji w tej sprawie, a Starosta nie wystąpił z pismem zawiadamiającym o obowiązku złożenia informacji o powstałych corocznie zmianach w zakresie gruntów rolnych. Brak lub nieterminowe złożenie przez osoby zobowiązane do rekultywacji, pisemnych informacji określonych w art. 22 ust. 3 ustawy stanowi uchybienie.

Przyczyną ww. **uchybień** jest nieprzestrzeganie przepisu art. 22 ust. 3 ustawy, co skutkowało brakiem przedłożenia Staroście informacji dotyczących przebiegu rekultywacji gruntów. Odpowiedzialny za ww. uchybienie jest Pan Marek Myka – Naczelnik Wydziału Środowiska, Budownictwa i Inwestycji.

Zgodnie z zapisami ustawy art. 27 ust. 3 Starosta jest zobowiązany do przeprowadzania cyklicznych kontroli wykonania obowiązku rekultywacji gruntów. W roku 2022 r. Starosta nie przeprowadził kontroli w powyższym zakresie, co stanowi uchybienie, prowadzące w konsekwencji do braku nadzoru nad realizacją procesu rekultywacji gruntów. Przyczyną **uchybień** jest nieprzestrzeganie zapisów art. 27 ust. 3 ustawy. Odpowiedzialny za ww. uchybienie jest Pan Marek Myka – Naczelnik Wydziału Środowiska, Budownictwa i Inwestycji.

Należy zaznaczyć, że sprawozdawczość z zakresu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, była prowadzona prawidłowo i terminowo. Sprawozdanie RRW-11 z przebiegu realizacji przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia z produkcji użytków rolnych, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów, przesłano do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie w dniu 28 lutego 2022 r. (termin przekazania do 31 marca 2022 r.), zaś sprawozdanie RRW - 12 z przebiegu realizacji przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie gromadzenia i wykorzystania środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, w dniu 10 lutego 2022 r. (termin przekazania do 28 lutego 2022 r.).

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski wnoszę o:

- prawidłowe rozpatrywanie wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej z zastosowaniem ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz kodeksu postępowania administracyjnego,
- prawidłowe naliczanie należności i opłat rocznych przy wydawaniu decyzji dotyczących trwałego wyłączenia gruntu z produkcji rolniczej,
- egzekwowanie od przedsiębiorców obowiązanych do rekultywacji gruntów, przedkładania informacji o powstałych corocznie zmianach w zakresie gruntów rolnych podlegających rekultywacji, zgodnie z art. 22 ust. 3,
- przeprowadzanie cyklicznych kontroli wykonania obowiązku rekultywacji gruntów przedsiębiorcom, którym został ustalony kierunek rekultywacji, zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy.

W związku z powyższym, proszę Panią Starostę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjętych działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego, nie przysługują środki odwoławcze.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Piotr Opaczewski

II Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski